

RECOMANDĂRI PRIVIND OLIMPIADA LA GEOGRAFIE

PREAMBUL

Recomandările sunt elaborate în conformitate cu prevederile Curriculumului Național la Geografie pentru învățământul gimnazial și cel liceal în vigoare și ale Statutului Olimpiadei Internaționale la Geografie (The International Geography Olympiad: www.geoolympiad.org).

Obiectivele Olimpiadei la Geografie sunt:

- a) stimularea interesului activ al elevilor pentru studiile geografice și de mediu la nivel local, regional, național și global;
- b) promovarea imaginii pozitive în societate privind importanța Geografiei ca disciplină școlară;
- c) îmbunătățirea calității cunoștințelor, abilităților, atitudinilor și comportamentelor specifice Geografiei în comunitatea elevilor;
- d) facilitarea contactelor sociale între elevii din diferite localități / municipii / raioane.

Competențe specifice evaluate:

1. Utilizarea termenilor specifici în prezentarea, interpretarea și explicarea informației geografice;
2. Aplicarea abilităților de comunicare corectă, constructivă în limba maternă;
3. Utilizarea corectă a termenilor geografici, a numelor proprii geografice preluate din limbi străine;
4. Raportarea conținuturilor geografice la auxiliare statistice, grafice și cartografice;
5. Evaluarea fenomenelor și proceselor specifice mediului geografic la nivel local, regional și global;
6. Identificarea relațiilor cauzale dintre componente, procese și fenomene naturale și socio-economice.
7. Explorarea unor situații-problemă din cadrul mediului local, regional și global, prin conexiuni interdisciplinare;
8. Valorificarea patrimoniului natural și cultural sub aspect social, intercultural, antreprenorial.

Conținuturile asociate competențelor specifice sunt corelate cu Curriculumului Național la Geografie pentru învățământul gimnazial și cel liceal în vigoare. Testele pentru etapa raională/municipală și cele pentru etapa națională vor fi elaborate în conformitate cu cerințele acestei programe și în funcție de parcurgerea tematicii pe etape:

- *etapa raională/municipală;*
- *etapa republicană (națională).*

Abilități practice generale necesare:

- a) abilități cartografice (citirea, elaborarea, analizarea și interpretarea hărților geografice);

- b) abilități de investigare/cercetare (analizarea unor probleme de caracter geografic și propunerea de soluții realizabile);
- c) abilități grafice (citirea, analizarea și interpretarea imaginilor, fotografiilor, reprezentărilor grafice din domeniul Geografiei);
- d) abilități statistico-matematice (analizarea, calcularea, compararea, interpretarea și aprecierea datelor statistice din domeniul Geografiei);
- e) abilități de caracter interdisciplinar (aplicarea competențelor din Științe, Matematică, Tehnologii, precum și cele lingvistice, antreprenoriale, interculturale în investigarea geografică);
- f) abilități de rezolvare a unor exerciții specifice domeniului Geografie.

I. UNITĂȚILE DE CONȚINUT ASOCIATE PE CLASE ȘI ETAPE

CLASA a IX-a – GEOGRAFIA FIZICĂ ȘI UMANĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Etapa raională/municipală:

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
Clasa a VIII-a		
1.	Republica Moldova: poziția fizico-geografică și relieful	Harta fizică a Republicii Moldova; Harta fizică a Europei; Harta tectonică; Harta zăcămintelor de substanțe minerale utile; Harta seismică; Harta vulcanilor noroioși; Hărți topografice; Harta regiunilor și unităților de relief.
2.	Clima și apele Vegetația, lumea animală și solul	Harta radiației solare globale și a duratei strălucirii Soarelui; Harta „Tipul și direcția maselor de aer”; Harta climatică; Harta rețelei fluviale și a bazinelor de scurgere; Harta apelor minerale; Harta asociațiilor vegetale; Harta faunei; Harta solurilor.
3.	Zonele naturale și ariile naturale protejate	Harta zonelor naturale; Harta ariilor naturale protejate; Hărțile parcurilor naționale; Hărțile monumentelor naturale.
	Nomenclatura fizico-geografică.	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia fizică a Republicii Moldova (conform surselor de specialitate)	
Clasa a IX-a		

4.	Teritoriul și resursele naturale	Harta politică a Europei; Harta administrativă a Republicii Moldova; Harta resurselor minerale; Harta „Repartiția potențialului energetic al radiației solare globale”; Harta agroclimatică; Harta „Rețeaua de apeducte”; Harta utilizării terenurilor.
5.	Populația și așezările umane	Hărțile: „Indicatorii mișcării naturale a populației”; „Distribuția pe țări a migrației definitive”; „Densitatea populației pe unități administrative”. Harta etnică; Harta așezărilor urbane; Hărți topografice.
6.	Economia națională (sectorul primar și cel secundar) Economia națională (sectorul terțiar) și dezvoltarea sustenabilă [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți tematice privind economia națională.
	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia umană a Republicii Moldova (conform surselor de specialitate)	

Etapa republicană (națională):

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
		Clasa a VIII-a
1.	Republica Moldova: poziția fizico-geografică și relieful	Harta fizică a Republicii Moldova; Harta fizică a Europei; Harta tectonică; Harta zăcămintelor de substanțe minerale utile; Harta seismică; Harta vulcanilor noroioși; Hărți topografice; Harta regiunilor și unităților de relief.
2.	Clima și apele Vegetația, lumea animală și solul	Harta radiației solare globale și a duratei strălucirii Soarelui; Harta „Tipul și direcția maselor de aer”; Harta climatică; Harta rețelei fluviale și a bazinelor de scurgere; Harta apelor minerale; Harta asociațiilor vegetale; Harta faunei; Harta solurilor.
3.	Zonele naturale și ariile naturale protejate	Harta zonelor naturale; Harta ariilor naturale protejate; Hărțile parcurilor naționale; Hărțile monumentelor naturale.
	Nomenclatura fizico-geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia fizică a Republicii Moldova (conform surselor de specialitate)	

Clasa a IX-a		
4.	Teritoriul și resursele naturale	Harta politică a Europei; Harta administrativă a Republicii Moldova; Harta resurselor minerale; Harta „Repartiția potențialului energetic al radiației solare globale”; Harta agroclimatică; Harta „Rețeaua de apeducte”; Harta utilizării terenurilor.
5.	Populația și așezările umane	Hărțile: „Indicatorii mișcării naturale a populației”; „Distribuția pe țări a migrației definitive”; „Densitatea populației pe unități administrative”. Harta etnică; Harta așezărilor urbane; Hărți topografice.
6.	Economia națională (sectorul primar și cel secundar) Economia națională (sectorul terțiar) și dezvoltarea sustenabilă [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți tematice privind economia națională.
	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia umană a Republicii Moldova (conform surselor de specialitate)	

Abilități practice specifice de rezolvare a unor exerciții:

- de determinare a coordonatelor geografice ale unor obiecte, în grade și minute, aplicând rețeaua de grade a hărții;
- de calculare a distanței în grade și în kilometri, aplicând scara / rețeaua de grade a hărții;
- de calculare a amplitudinii termice diurne și anuale a aerului atmosferic;
- de calculare a unor valori demografice: numărul de locuitori / dinamica populației; rata natalității; rata mortalității; soldul natural; bilanțul natural; soldul/bilanțul migrator; densitatea populației;
- de calculare a gradului / perioadei de asigurare cu resurse naturale;
- de calculare a unor valori statistice cu referire la fondul funciar, suprafața cultivată, recolta totală și recolta la hectar, materiile prime, volumul și structura producției, traficul de călători și de mărfuri, balanța comercială, dinamica și structura exportului, dinamica și structura importului.

CLASA a X-a – GEOGRAFIA FIZICĂ GENERALĂ

Etapă raională/municipală:

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Pământul - individualitate în Univers	Harta fusurilor orare; Harta zonelor de căldură ale Pământului; Hărți topografice; Planul topografic; Proiecțiile cartografice; Globul geografic.
2.	Litosfera	Harta fizică a lumii; Harta fizică a continentelor și oceanelor; Harta tectonică; Hărți tematice privind litosfera.
3.	Atmosfera terestră [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți tematice privind atmosfera terestră.
	Nomenclatura fizico-geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia fizică a lumii (conform surselor de specialitate)	

Etapa republicană (națională):

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Pământul - individualitate în Univers	Harta fusurilor orare; Harta zonelor de căldură ale Pământului; Hărți topografice; Planul topografic; Proiecțiile cartografice; Globul geografic.
2.	Litosfera	Harta fizică a lumii; Harta fizică a continentelor și oceanelor; Harta tectonică; Hărți tematice privind litosfera.
3.	Atmosfera terestră	Hărți tematice privind atmosfera terestră.
4.	Hidrosfera	Hărți tematice privind hidrosfera.
5.	Biosfera și solul	Hărți tematice privind biosfera și solul.
6.	Mediile geografice [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți tematice privind mediile geografice.
	Nomenclatura fizico-geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia fizică a lumii (conform surselor de specialitate)	

Abilități practice specifice de rezolvare a unor exerciții:

- de determinare a coordonatelor geografice ale unor obiecte, în grade și minute, aplicând rețeaua de grade a hărții;
- de calculare a distanței în grade și în kilometri, aplicând scara / rețeaua de grade a hărții;

- de calculare a orei locale și orei oficiale, aplicând rețeaua de grade a hărții / harta fusurilor orare;
- de calculare a temperaturii în scoarța terestră, aplicând gradientul / treapta geotermică;
- de calculare a amplitudinii termice diurne și anuale a aerului atmosferic;
- de calculare a temperaturii aerului, aplicând gradientul termic vertical;
- de calculare a presiunii atmosferice, aplicând gradientul baric vertical;
- de calculare a bilanțului radiativ, a albedoului;
- de calculare a valorilor care definesc umiditatea aerului.

CLASA a XI-a – GEOGRAFIA UMANĂ A LUMII

Etapa raională/municipală:

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Harta politică	Harta politică a lumii; Hărți politice regionale.
2.	Condițiile și resursele naturale	Hărți ale diferitor resurse naturale.
3.	Populația și așezările umane	Hărți tematice privind populația și așezările umane.
4.	Economia mondială [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți economice tematice.
	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia umană a lumii (conform surselor de specialitate)	

Etapa republicană (națională):

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Harta politică	Harta politică a lumii; Hărți politice regionale.
2.	Condițiile și resursele naturale	Hărți ale diferitor resurse naturale.
3.	Populația și așezările umane	Hărți tematice privind populația și așezările umane.
4.	Economia mondială	Hărți economice tematice.
5.	Caracterizarea economico-geografică a regiunilor și statelor [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Harta fizică și cea economică a regiunilor și statelor lumii.

	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la Geografia umană a lumii (conform surselor de specialitate)	

Abilități practice specifice de rezolvare a unor exerciții:

- de calculare a unor valori demografice: numărul de locuitori/dinamica populației; rata natalității; rata mortalității; soldul natural; bilanțul natural; soldul/bilanțul migrator; densitatea populației;
- de calculare a gradului / perioadei de asigurare cu resurse naturale;
- de calculare a unor valori statistice cu referire la fondul funciar, suprafața cultivată, recolta totală și recolta la hectar, materiile prime, volumul și structura producției, procese tehnologice, productivitate, traficul de călători și de mărfuri, balanța comercială, export, import.

**CLASA a XII-a –GEOGRAFIE: REPUBLICA MOLDOVA ȘI LUMEA
CONTEMPORANĂ**

Etapa raională/municipală:

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Pământul - individualitate în Univers	Harta fusurilor orare; Harta zonelor de căldură ale Pământului; Hărți topografice; Planul topografic; Proiecțiile cartografice; Globul geografic.
2.	Litosfera	Harta fizică a lumii; Harta fizică a continentelor și oceanelor; Harta tectonică; Hărți tematice privind litosfera.
3.	Atmosfera terestră	Hărți tematice privind atmosfera terestră.
4.	Hidrosfera	Hărți tematice privind hidrosfera.
5.	Biosfera și solul	Hărți tematice privind biosfera și solurile.
6.	Mediile geografice	Hărți tematice privind mediile geografice.
7.	Harta politică	Harta politică a lumii; Hărți politice regionale.
8.	Condițiile și resursele naturale	Hărți ale diferitor resurse naturale.
9.	Populația și așezările umane	Hărți tematice privind populația și așezările umane.
10.	Economia mondială	Hărți economice tematice.
11.	Caracterizarea economico-geografică a regiunilor și statelor	Harta fizică și cea economică a regiunilor și statelor lumii.
12.	Mediul geografic	Hărți tematice privind mediul geografic.
13.	Calitatea, valorificarea și protecția mediului în lume și în Republica Moldova	Hărți tematice privind calitatea, valorificarea și protecția mediului în lume și în Republica Moldova.

14.	Problemele globale ale lumii contemporane [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	Hărți tematice privind problemele globale ale lumii contemporane.
	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la: Geografia fizică generală; Geografia umană a lumii; Geografie: Republica Moldova și lumea contemporană (conform surselor de specialitate)	

Etapa republicană (națională):

Nr.	Conținuturi	Materiale cartografice
1.	Pământul - individualitate în Univers	Harta fusurilor orare; Harta zonelor de căldură ale Pământului; Hărți topografice; Planul topografic; Proiecțiile cartografice; Globul geografic.
2.	Litosfera	Harta fizică a lumii; Harta fizică a continentelor și oceanelor; Harta tectonică; Hărți tematice privind litosfera.
3.	Atmosfera terestră	Hărți tematice privind atmosfera terestră.
4.	Hidrosfera	Hărți tematice privind hidrosfera.
5.	Biosfera și solul	Hărți tematice privind biosfera și solurile.
6.	Mediile geografice	Hărți tematice privind mediile geografice.
7.	Harta politică	Harta politică a lumii; Hărți politice regionale.
8.	Condițiile și resursele naturale	Hărți ale diferitor resurse naturale.
9.	Populația și așezările umane	Hărți tematice privind populația și așezările umane.
10.	Economia mondială	Hărți economice tematice.
11.	Caracterizarea economico-geografică a regiunilor și statelor	Harta fizică și cea economică a regiunilor și statelor lumii.
12.	Mediul geografic	Hărți tematice privind mediul geografic.
13.	Calitatea, valorificarea și protecția mediului în lume și în Republica Moldova	Hărți tematice privind calitatea, valorificarea și protecția mediului în lume și în Republica Moldova.
14.	Problemele globale ale lumii contemporane	Hărți tematice privind problemele globale ale lumii contemporane.
15.	Dezvoltarea sustenabilă în lume și în Republica Moldova [ultima temă studiată de către elevi și evaluată, în funcție de proiectarea de	Hărți tematice privind dezvoltarea sustenabilă în lume și în Republica Moldova.

	lungă durată și conform deciziei Consiliului Olimpic]	
	Nomenclatura geografică	Hărți tematice.
	Recordurile geografice cu referire la: Geografia fizică generală; Geografia umană a lumii; Geografie: Republica Moldova și lumea contemporană (conform surselor de specialitate)	

Abilități practice specifice de rezolvare a unor exerciții:

- de determinare a coordonatelor geografice ale unor obiecte, în grade și minute, aplicând rețeaua de grade a hărții;
- de calculare a distanței în grade și în kilometri, aplicând scara / rețeaua de grade a hărții;
- de calculare a orei locale și orei oficiale, aplicând rețeaua de grade a hărții / harta fusurilor orare;
- de calculare a temperaturii în scoarța terestră, aplicând gradientul / treapta geotermică;
- de calculare a amplitudinii termice diurne și anuale a aerului atmosferic;
- de calculare a temperaturii aerului, aplicând gradientul termic vertical;
- de calculare a presiunii atmosferice, aplicând gradientul baric vertical;
- de calculare a bilanțului radiativ, a albedoului;
- de calculare a valorilor care definesc umiditatea aerului;
- de calculare a unor valori demografice: numărul de locuitori/dinamica populației; rata natalității; rata mortalității; soldul natural; bilanțul natural; soldul/bilanțul migrator; densitatea populației;
- de calculare a gradului / perioadei de asigurare cu resurse naturale;
- de calculare a unor valori statistice cu referire la fondul funciar, suprafața cultivată, recolta totală și recolta la hectar, materiile prime, volumul și structura producției, procese tehnologice, productivitate, traficul de călători și de mărfuri, balanța comercială, export, import.

II. STRUCTURA PROBELOR DE CONCURS

1. La etapa raională/municipală și la etapa republicană (națională) proba de concurs se va desfășura prin rezolvarea unor itemi în scris, având alocate trei ore astronomice (180 de minute) pentru realizarea sarcinilor.
2. Proba de concurs va include 8-10 itemi de diferit tip, care vor reflecta competențele elevilor structurate pe domenii:
 - Cunoaștere și înțelegere (30% din punctajul total);
 - Aplicare și operare (30% din punctajul total);

- Integrare și transfer (40% din punctajul total).
3. Proba de concurs va avea un număr total de 100 puncte, distribuite pe cele 3 domenii, conform ponderii indicate mai sus.
 4. Majoritatea itemilor din proba de concurs vor fi de tip obiectiv și semiobiectiv.
 5. Proba de concurs va include, în mod obligatoriu, cel puțin un item cu materiale cartografice, cel puțin un item privind nomenclatura geografică, un item de rezolvare de exerciții și un item de rezolvare a unei situații-problemă.
 6. Evaluarea probelor de concurs se va realiza în strictă conformitate cu baremele aprobate.
 7. La evaluarea itemilor cu răspuns deschis va fi apreciată corectitudinea și validitatea științifică, corectitudinea și nivelul utilizării limbajului geografic, originalitatea și caracterul inovativ al răspunsului.
 8. Conținutul științific, materialele factice și alte informații din proba de concurs vor fi din surse de specialitate (surse oficiale, lucrări științifice recunoscute, recenzate, aprobate ș.a.).

III. INSTRUCȚIUNI DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROBELOR DE CONCURS

1. Elevii se vor prezenta la proba de concurs cu pix/stilou cu cerneală albastră, riglă și calculator de buzunar.
2. În timpul probei de concurs nu este permisă utilizarea atlaselor geografice, a hărților și a altor materiale cartografice, precum și a dispozitivelor/echipamentelor electronice (cu excepția calculatorului de buzunar).
3. Elevii au dreptul să acorde întrebări responsabililor de desfășurarea olimpiadei doar în timpul primelor 10 minute de la primirea probelor de concurs.